

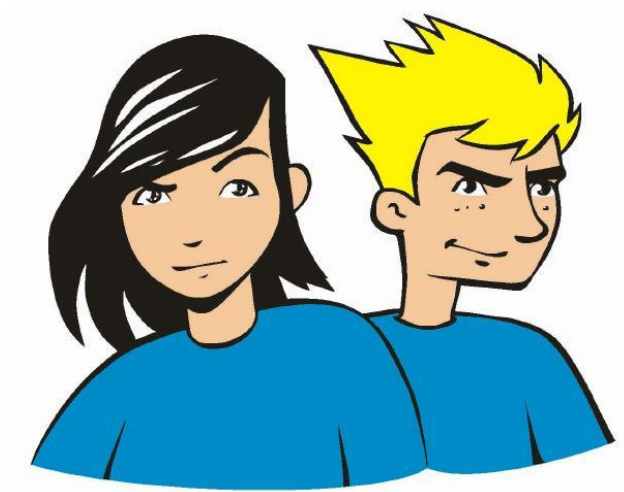
“Seg, kent gij de JOS al? De wie...?!”

JOS is het nieuwe project van Jeugd Rode Kruis en staat voor **J**ongerenhelper **O**p **S**chool. Het doel is om een ‘rescueteam’ op te richten met leerlingen.

De leerlingen krijgen een echte eerste hulpopleiding en worden zo opgeleid tot schoolhelpers. De JOS’sen staan na deze opleiding in voor de eerste hulpverlening op school. Als er iemand gewond geraakt tijdens de speeltijd of de sportles, spurt JOS to the rescue!

De JOS is onwaarschijnlijk interessant voor elke school, waar dan ook in Vlaanderen, basisschool of secundaire school. Om de JOS bekend te maken binnen jouw school, kan je op een creatieve manier te werk gaan:

- Rij de speelplaats eens op met een ambulance (de plaatselijke Rode Kruis afdeling kan je bij de praktische uitwerking hiervan zeker helpen!). Kinderen komen spontaan kijken. Zwaai de deuren open en spring er op een ludieke manier uit...
- Simuleer een ongeval waarbij je bvb de speelplaats komt opgefietst en een leerling of collega omver fietst. Het slachtoffer moet worden verzorgd. Je kan eerst een initiatie geven en nadien pas een cursus eerste hulp.
- Laat de directeur of iemand anders die een toespraak houdt voor een grote bende schoolkinderen, plots in elkaar storten. Enkele JOSsen snellen ter hulp en tonen wat een JOS-rescueteam zou kunnen betekenen.
- Deel flyers uit voor een initiatie die je organiseert tijdens de middagspeeltijd.
- ...

1. Wie kan er allemaal JOS worden?

Alle leerlingen die een eerste hulp cursus gevolgd hebben, kunnen aan de slag als JOS. Er is dus een hele grote visvijver aan potentiële JOSsen, namelijk alle leerlingen vanaf het vijfde en zesde leerjaar van de lagere school en de ganse secundaire schoolbevolking.

2. Hoe schop je het tot JOS?

- Benodigheden JOS

- Enthousiaste leerlingen
- Begeleidende leerkracht
- Eerste hulpmateriaal
 - Dit is normaal gezien al verplicht aanwezig in de school gezien de ARAB-wetgeving (*Het **Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming of ARAB** is een onderdeel van de sociale reglementering in België. Het regelt de betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers.*)
- Indien mogelijk een plaatselijke (Jeugd) Rode Kruiskern
 - Op www.jeugdrodekruis.be kan je de gegevens van de Jeugd Rode Kruiskern in je buurt opzoeken via Over JRK > wie is wie > lokaal

- Eerstehulpopleiding

JOS worden doe je eenvoudig door een eerstehulpopleiding te volgen. Uiteraard verschilt de opleiding per leeftijdsgroep. Er is voor elke leeftijd een geschikt pakket beschikbaar bij Jeugd Rode Kruis.

Er zijn twee mogelijkheden om de JOSSEN een opleiding aan te bieden;

- Een korte initiatie
- Een uitgebreide, volledige eerste hulp cursus

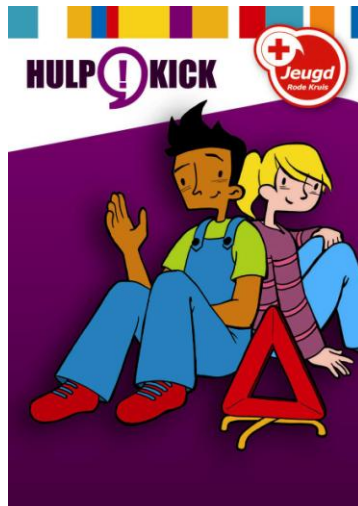
Tip: Een initiatie kan een mooie instap zijn om leerlingen warm te maken om een uitgebreidere cursus te volgen. Als je niet meteen een eerstehulp cursus kan organiseren in je school, kan je beginnen met een initiatie in afwachting van de cursus.

3. Initiaties

Wonde®kids, Hulpkick en Broodje gewond zijn drie gloednieuwe eerstehulpinitiaties, gemaakt op kinder- en jongerenmaat. In een drietal lessen leren de kinderen en jongeren hoe ze de meest voorkomende wonden moeten verzorgen.

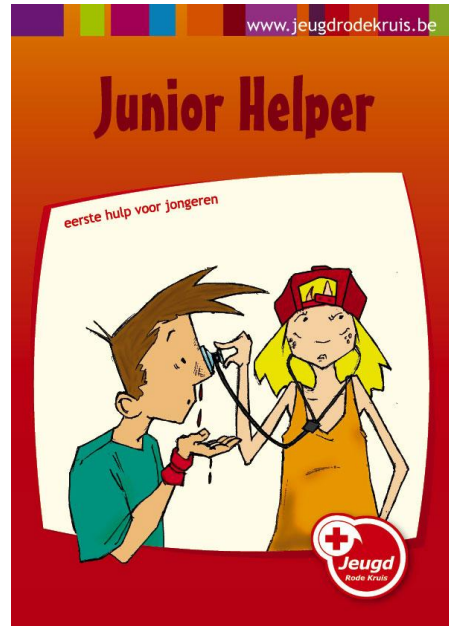
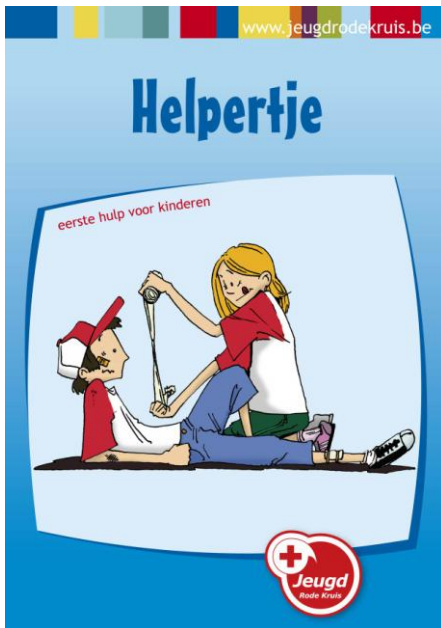
Wonde®kids	6-9 jarigen
Hulpkick	10-12 jarigen
Broodje gewond	13-16 jarigen

Via de site van Jeugd Rode Kruis www.jeugdrodekruis.be kan je de boekjes voor de leerlingen bestellen, alsook de handleiding voor de leerkrachten. Op deze website vind je ook nog heel wat extra informatie over de initiaties.

4. Uitgebreide eerste hulp cursus

- Vijfde en zesde leerjaar (10-12 j) → Helpertje (16 uren)
- 1^e en 2^e graad van het SO (13-15) → Junior Helper (16 uren)
- Vanaf 16 jaar → Eerste hulp (12 uren)
(eventueel uitbreiding Helper- extra 12 uren)

5. Wie geeft de eerstehulpopleiding?

- Initiaties

De drie initiaties kunnen perfect door een leerkracht gegeven worden. Speciale voorkennis is niet vereist. Bij de initiaties hoort een handleiding voor de leerkracht. Hierin staat meer achtergrondinformatie en vind je concrete, kant en klare werkvormen per leeftijdscategorie.

- Helpertje en Junior Helper

Elke leerkracht die ook over een geldig brevet 'Helper' beschikt, kan Helpertje en Junior Helper geven. De leerlingen kunnen na afloop van deze cursus een echt brevet ontvangen. Meer informatie over de cursus 'Helper' vind je op www.rodekruis.be.

Ben je een leerkracht en heb je nog geen Helper gevolgd, dan kan je toch aan de slag met onze pakketten. Je mag de eerstehulpopleiding zelf geven. Indien je echte brevetten wenst voor je leerlingen, dan moet een leerkracht met een geldig brevet Helper of een jeugdmonitor van Jeugd Rode Kruis het examen afnemen. Voor meer info hierover, surf naar onze website!

- Eerste hulp en Helper (16+)

Als er een leerkracht gekwalificeerd lesgever eerste hulp is bij Rode Kruis-Vlaanderen, dan kan hij/zij zelf de opleiding verzorgen. Indien er geen lesgever in de school aanwezig is, dan kan er samengewerkt worden met Rode Kruis-Vlaanderen.

Ook hier kan de cursus gegeven worden door iemand die geen gekwalificeerd lesgever eerste hulp is. Hier geldt dezelfde opmerking dat er enkel brevetten uitgereikt kunnen worden als het examen afgenomen is door een gekwalificeerd lesgever.

Ook als de school zelf een lesgever heeft, kan het toch zinvol zijn om samen te werken met (Jeugd) Rode Kruis. Zowel naar ervaring als naar materiaal kan (Jeugd) Rode Kruis een grote meerwaarde betekenen.

Ben je als leerkracht geïnteresseerd om ook lesgever eerste hulp te worden, mail dan naar onderwijs@rodekruis.be. Voor leerkrachten bestaat er immers een verkort traject!

Tip: Schakel ouders mee in bij het JOS-project! Misschien is er wel een ouder die een eerstehulp cursus kan verzorgen of die graag meedenkt over de praktische uitwerking van de JOS.

6. Maak van jouw school een officiële JOSschool!

Registreer jouw school als officiële JOS-school, ontvang alle interessante JOS-info uit eerste hand en geniet van de vele JOS-voordelen. Hoe registreer je jouw school als JOS-school?

- Stuur een mailtje naar onderwijs@rodekruis.be

- Vermeld :
 - De naam en contactgegevens van je school
 - De gegevens van de begeleidende leerkracht
 - Hoeveel JOSsen er actief zijn in jullie school
 - Welke opleiding de JOSsen genoten
 - De 'geboortedatum' van jullie JOS-project
 - Alle extra info die jullie ons willen meedelen

- Ontvang jullie JOS-schoolnummer en het extra JOS-voordelenpakket!
 - 10 JOS-folders, 5 JOS-affiches, 2 fluovestjes, 2 Jeugd Rode Kruisshirts, materiaallijst en enkele onderwijsfolders met het volledige aanbod voor lager of middelbaar onderwijs.
 - Je kan deze materialen alvast bekijken op www.jeugdrodekruis.be via de Biebox, onze online catalogus.

7. JOS bekend maken

- Leerkracht

Het JOS-project wordt begeleid door een leerkracht. Deze leerkracht zorgt voor de bekendmaking in de school, vertelt over JOS in de klassen, is een aanspreekpunt voor de leerlingen (en voor andere leerkrachten), kan de contactpersoon zijn met (Jeugd) Rode Kruis.

- Affiches

Bij Jeugd Rode Kruis kan je affiches bestellen die je kan gebruiken om JOS bekend te maken. Hang ze gerust op in de gang, aan het leerlingensecretariaat, in de eetzaal, in de klaslokalen ...

De JOS-affiche heeft een leeg vakje onderaan. Zo kan je de affiche gemakkelijk gebruiken om JOS-info te verspreiden. (als je de JOSsen wil samenroepen voor een vergadering, het bekend maken van een bijkomende opleiding, een oproep, ...)

- Leerlingenraad

Spreek de leerkracht die de leerlingenraad begeleidt aan. Kan de JOS een puntje op de agenda worden? Spring zelf even binnen tijdens de leerlingenraad om het project uit de doeken te doen en de leerlingen mee te nemen in jouw enthousiasme.

8. Duidelijke afspraken maken goede vrienden!

Aangezien een ongeval niet gepland kan worden, weten de JOSsen natuurlijk ook niet wanneer ze ter hulp zullen moeten snellen! Het is erg belangrijk om goed af te spreken wat er gebeurt als een JOS een stukje van de les mist doordat hij of zij aan het helpen is.

Tip: Je kan bijvoorbeeld een JOS-contract opstellen, waarin staat dat de JOS zelf instaat om de eventuele gemiste leerstof in te halen, dat ze niet langer uit de les zullen blijven dan strikt noodzakelijk voor de verzorging, dat ze alle info over het slachtoffer vertrouwelijk houden, ...
Je vindt een voorbeeld van een JOS-contract in bijlage.

- Rooster opstellen

De begeleidende leerkracht kan best samen met de JOSsen een rooster opstellen. Zo weet elke JOS wanneer hij paraat moet zijn voor eventuele ongevallen.

- Herkenbaar maken van de JOS

JOSsen moeten vliegensvlug ter hulp kunnen snellen of herkenbaar zijn als aanspreekpunt als er iets gebeurt.

Het kan handig zijn om een **JOS-post** te hebben, een centrale plaats waar jongeren die gekwetst zijn naartoe kunnen komen. Het huidige eerstehulplokaal kan perfect dienst doen als JOS-lokaal. Al het materiaal moet daar in principe al aanwezig zijn (ARAB-wetgeving)

In sommige scholen wordt er geopteerd om de JOSsen een **fluovestje of aparte t-shirt** aan te trekken en zo duidelijk te maken wie de JOSsen van wacht zijn. Deze kan je bij Jeugd Rode Kruis bestellen (www.jeugdrodekruis.be).

- Oproepsysteem

Niet onbelangrijk om even stil te staan hoe de JOSsen opgeroepen worden als er iets gebeurt.

Mogelijke oproepsystemen kunnen zijn:

- iemand van het leerlingensecretariaat die de JOSsen verwittigt
- een intercomsysteem dat al aanwezig is op de school
- een gsm
- een walkietalkie
- ...

- Logboek

Hou een logboek bij van alle ongevallen die gebeuren. Dit kan handig zijn voor de opvolging van een slachtoffer. Wanneer je naar de dokter moet, kan je vertellen hoe de eerste verzorging was. Je hoeft er geen grote administratie van te maken. Heel kort en bondig omschrijven wat er gebeurde, met wie en door wie de verzorging uitgevoerd werd, kan volstaan. Een voorbeeld van een mogelijk logboekblad vind je in *bijlage*.

BIJLAGE 1 : Voorbeeld van een JOS-contract

Logo school

Plaats en datum

Hierbij beloof ik, , me volledig in te zetten als een echte JOS.

Dit houdt in dat ik ...

- een eerstehulpopleiding gevolgd heb of ga volgen.
- iedereen help die JOS-hulp nodig heeft.
- informatie over slachtoffers vertrouwelijk behandel.
- geen misbruik maak van mijn JOS-positie dwz dat ik niet extra lang zal wegblijven als ik uit de les geroepen word.
- de gemiste lessen inhaal, zodat ik geen leerstof mis.
-

Handtekening JOS

Handtekening directie

Bijlage 2 : Voorbeeld van een logboek

Datum	5-09-2009	Slachtoffer	Jan Springer	Klas	4°B	JOS	Maarten Klein
Wat?	Schaafwonde aan de knie			Hulp	Schaafwonde werd gespoeld met veel water Schaafwonde werd afgedekt met een steriel verbandje		

Datum		Slachtoffer		Klas		JOS	
Wat?				Hulp			

Datum		Slachtoffer		Klas		JOS	
Wat?				Hulp			

Het spreekt voor zich dat Jeugd Rode Kruis en JOS het goed met elkaar kunnen vinden!
(Jeugd) Rode Kruis kan zich zonder blozen expert op het gebied van eerste hulp noemen! Het idee om hen mee in te schakelen in het JOS-project op school is dus niet eens zo gek!

1. Waar zit die plaatselijke afdeling dan?!

Samenwerken met (Jeugd) Rode Kruis is goed en wel, maar waar vind je die eerstehulpexperts?!

- Jeugd Rode Kruis

Om een plaatselijke afdeling van Jeugd Rode Kruis te vinden ga je als volgt te werk

- 1) Surf naar de website van Jeugd Rode Kruis www.jeugdrodekruis.be
- 2) Klik bovenaan op Over JRK > Wie is wie > lokaal
- 3) Je zoekt jouw gemeente op het kaartje en klikt

- Rode Kruis-Vlaanderen

Soms is er geen Jeugd Rode Kruis in je gemeente, dan kan ook Rode Kruis-Vlaanderen heel wat informatie en kennis aanleveren. Om de plaatselijke Rode Kruiskern te vinden, doe je dit;

- 1) Surf naar de website van Rode Kruis : www.rodekruis.be
- 2) Aan de rechterkant van het scherm klik je op 'Rode Kruis in je buurt'
- 3) Via verschillende zoekopties kan je op zoek naar Rode Kruis in jouw buurt.

- Contact met de plaatselijke afdeling

Het is boeiend om samen te werken met een plaatselijke (Jeugd) Rode Kruiskern. Zowel voor de kennis als voor oefenmateriaal is zo'n samenwerking een grote meerwaarde.

Zit een keertje samen met de voorzitter van een afdeling, ga eens op café met de jongeren van Jeugd Rode Kruis, ... Toets af wat er allemaal mogelijk is.

2. Nog meer Jeugd Rode Kruis?

Jeugd Rode Kruis heeft een ruim aanbod naar het onderwijs toe, zowel lager als middelbaar onderwijs. Een uitgebreide spreekbeurtset, een lespakket en tentoonstellingsstand over de Himba in Namibië, een lespakket over vluchtelingen...

Jeugd Rode Kruis vertaalt Rode Kruisthema's naar kinderen en jongeren toe.

Raadpleeg ons aanbod via de Biebox, onze online catalogus, op www.jeugdrodekruis.be.

Je kan er zoeken op doelgroep, thema en type.

3. Een simulant tijdens je eerstehulples?

Wil je tijdens een les gebruik maken van (ge)wonden op maat, dan kan je beroep doen op ongevalsimulanten. Ongevalsimulanten zijn acteurs die een lange en intensieve opleiding volgden om wonden te grimeren en te acteren. Je kan een ongevalsimulant inhuren tegen betaling.

Om een simulant aan te vragen en de bijhorende voorwaarden na te vragen, kan je contact opnemen met de Rode Kruisafdeling van je gemeente of de Rode Kruiszetel van je provincie.

Let wel: er zijn slechts een beperkt aantal simulanten en zij zijn vrijwilligers. Dat wil zeggen dat het niet altijd mogelijk is om een vrijwilliger te vinden tijdens de schooluren.

Als je beroep doet op een ongevalsimulant, zorg er dan voor dat hij zich apart kan omkleden. De grimeerruimte moet voldoende ruim, goed verlucht en verwarmd zijn. Zorg ook voor een wasgelegenheid zodat de ongevalsimulant zich tussen de simulaties door kan afschminken.

Maak altijd duidelijke afspraken met de ongevalsimulant. Zodra jij weet wat je wil, kan je best persoonlijk contact opnemen. Als een ongevalsimulant van een stoel moet vallen die er niet is, wordt het erg moeilijk. Jij bent de regisseur, de decormeester, de scriptgirl én de lesgever. De ongevalsimulant is de acteur en voert jouw instructies naar best vermogen uit.

4. Meer informatie?

JRK-secretariaat

Motstraat 40
2800 Mechelen
Tel. 015 44 35 70
Fax 015 44 33 01
Web: www.jeugdrokekruis.be
Mail: jeugdrokekruis@rokekruis.be

Antwerpen

Belgiëlei 34
2018 Antwerpen
03 286 93 00
antwerpen@rokekruis.be

Brussel-hoofdstad

Stallestraat 96
1180 Ukkel
02 371 31 49
brusselhoofdstad@rokekruis.be

Limburg

Boomkensstraat 303
3500 Hasselt
011 28 09 23
limburg@rokekruis.be

Oost-Vlaanderen

Ottergemsesteenweg 413
9000 Gent
09 225 81 97
oostvlaanderen@rokekruis.be

Vlaams-Brabant

Herestraat 49/BTC
3000 Leuven
016 39 80 71
vlaamsbrabant@rokekruis.be

West-Vlaanderen

Dirk Martensstraat 11
8200 Sint-Andries - Brugge
050 45 90 00
westvlaanderen@rokekruis.be